

Otázka: Software

Předmět: Informatika

Přidal(a): kucerva

Software

Software (programové vybavení) je v informatice sada všech počítačových programů používaných v počítači, které provádějí nějakou činnost.

Základní rozdělení softwaru

Systémový software - umožňuje používání počítače

Firmware - software obsažený v hardwaru (BIOS, tiskárna, zvuková karta...)

Operační systém - spravuje počítač, vytváří prostředí pro programy

jádro operačního systému - (včetně ovladačů zařízení)

pomocné systémové nástroje - pro správu operačního systému (formátování disků, nastavení oprávnění, utility, ...)

Aplikační software - umožňuje vykonávat nějakou činnost:

kancelářské aplikace - textový editor, tabulkový procesor, prezentační program

grafické programy - vektorový grafický editor, bitmapový grafický editor, CAD

vývojové nástroje - vývojové prostředí, překladač

zábavní software - počítačové hry, přehrávače digitálního zvuku a videa apod.

Skupiny aplikačního softwaru

Kancelářské balíky:

Skupina softwaru určená pro práci v kanceláři - obsahuje aplikace využívané k psaní textu, tvorby tabulek, prezentací, správu databází, publikaci na webu apod.

- Nejrozšířenější - Microsoft Office - obsahuje aplikace, pomocné sady, online služby.
Nabízí: Word, Excel, PowerPoint, Access, Outlook, Publisher
- Druhý nejrozšířenější - Open Office - je zdarma, ovládáním i funkcemi podobný Microsoft Office
  - Nabízí - Writer (ekv. Word), Calc (Excel), Impress (PowerPoint), Draw (Malování) a Base (Access)

Online sady - např. Zoho.com, Google Docs. Výhoda při práci ve skupině, kdy k psanému či editovanému dokumentu mají přístup všichni členové skupiny.

Textový editor

slouží k úpravám prostého textu bez formátovacích informací.

Neumožňují měnit vzhled obsahu dokumentu. Zaměřují se pouze na vytvoření obsahu
např. PSPad, TextPad, poznámkový blok.

Grafický SW

Slouží k vytváření, úpravě a tisku grafiky na PC.

Rozdělení – aplikace pro grafiku rastrovou – obraz je popsán pomocí jednotlivých pixelů v mřížce, vektorovou – obraz je složen ze základních geometrických útvarů (body, přímky, křivky a mnohoúhelníky)

- Rastrová grafika: Malování, Adobe Photoshop, Gimp
- Vektorová grafika: CorelDraw, Adobe Illustrator, Zoner Callisto
- Technické grafické systémy: AutoCAD, CATIA

Antivirový SW

Slouží k identifikaci, odstraňování a eliminaci počítačových virů a jiného škodlivého softwaru.

- např. Nod32, Avast, Microsoft Security Essentials

Hry a zábavní aplikace

Jedná se o software sloužící k zábavě. Využívá se na platformách PC, herních konzolích (PSP, Xbox atd.) smartphonech

Vývojový software

Využívá se k vývoji dalšího softwaru. K jejich užívání jsou nutné znalosti v daném oboru.

Multimediální SW

Aplikace pro tvorbu, přehrávání, editaci obrázků, filmů apod.

- např. pro přehrávání – Windows media player, KM player, pro editaci – Windows movie maker, FormatFactory, Aurora

Distribuce počítačových programů

1. Koupí v obchodě – nejstarší způsob distribuce. Většinou koupě záznamového média – CD, DVD...
2. Příbalení softwaru např. k časopisu. Nejčastěji používáno u sharewaru.
3. Koupě přes internet – nejnovější a nejčastější způsob distribuce. Možnost dostání všech typů softwaru ve všech licencích. Zakoupený software si uživatel po registraci stáhne z internetu.

Druhy licencí

- Adware– programy, které mají integrovanou nepříjemnou reklamu
- Cardware– autor žádá uživatele o zaslání pohlednice
- Donationware– autor žádá uživatele o příspěvek na své konto nebo na dobročinné účely
- Demo– funkčně nebo časově (trial) omezená verze komerčního software, která se šíří

zdarma

- Freeware - software, jehož užívání je naprosto zdarma
- Shareware- software, který lze volně distribuovat a zdarma vyzkoušet, pro další používání je třeba zaplatit
- Abandonware- program, který již není výrobcem prodáván ani podporován, leč je tolerováno jeho šíření neoficiálními kanály

Otevřený software (*open-source software* nebo *open software*, zkratka **OSS**) je počítačový software s otevřeným zdrojovým kódem. Otevřenost zde znamená jak technickou dostupnost kódu, tak legální dostupnost - to umožňuje, při dodržení jistých podmínek, uživatelům zdrojový kód využívat, například prohlížet a upravovat